

In de kافت founden we twee platgedrukte bandjes watten en in elk dezer bandjes een geel viooltje (Pensée) ; door Hare Majesteit in 1916 tussen de puinen van Nieuwpoort geplukt.

Boek, kافت en viooltjes berusten thans als waardevolle herinneringen in ons oorlogsmuseum.

Nog een laatste herinnering aan onze overleden vorsten dient vermeld.

Op 4 juli 1917 werd luitenant Calberg van de Sapeurs Pontonniers door gas aangetast en naar het Krijgshospitaal De Oceaan te De Panne overgebracht. De Koningin schonk hem ter gelegenheid van een van haar bezoeken aan het hospitaal een witte roos die de luitenant zorgvuldig als een relikwie in zijn brieven tas wegborg. Nog niet ten volle genezen vervoegde hij zijn eenheid aan de sluizen te Nieuwpoort, waar hij op 10 oktober 1917 door een granaat werd gedood.

Kommandant Thys liet na de oorlog de verdroogde roos samen met andere papieren aan de zuster van de luitenant geworden.

Een drietal jaar geleden, schonk laatstgenoemde enkele geelgeworden blaadjes van deze roos aan het museum.

K. R. BERQUIN
november 1966

Brief uit Amerika - 1845

Medewerker M. Catteeuw, spijs zijn hoge ouderdom nog steeds de steunpilaar van het stadsmuseum te Diksmuide, bezorgde ons onderstaande merkwaardige brief die een ooggetuigeverslag brengt uit de pionierstijd der Westvlaamse „Amerikanen”. In een volgend nummer hopen wij een levensbericht van de schrijver en zijn familie te publiceren.

R. W.

Milwaukie, 24 Februari 1845

Heden zijn wij in volle gezondheid, en welvaerende. Onze reizje heeft gedeurt 55 daegen. Den 14 Augustus zijn wij aan boord van het schip Emma gegaen en den 18 afgesteegen. 6 dagen hebben wij op de Schelde gekruist en den 24 voor het fort Lille (Lillo?) langst Vlissinge den Noord zee ingevaren. Aan boord hebbende 108 passaziers, 2 priesters en 2 famillien van Aalst en 3 van Cadzant. Nauwelijks waeren wij 4 euren in zee, ons schip was als een hospitaal en men nam al het bed, om onze mage wat te ledigen. Den 25 hoorden wij de hoogmis aen boord van het schip op de engelsche kust bij Douveren, den 26 voor het eiland Wicht. den 27 voor Postmout en Plijmout. Den 28, 29, 30, doorzeijlden wij de Spaansche zee, tot op de haven van Lisbonne, hoofdstad van Portugal. Dat was mijn verjaardag, wij baken pannekoeken, en hielden kermis. Des anderedagsch maekte de zee ook kermis. Hier liepen golven

gelijk bergen, en alles rolde overhoop; niemand konde zich op de beenen houden, men verloos een zeijl. Den 3 Sept. door-zeijlden wij de Spaensche zee. Van daer naemen wij directie west in ruijme zee. Den 4 liepen wij 125 millen. Vandaer voort, was den wind ons voordelig tot den 15. Er begon een tempeest die 18 ueren gedeurde, het welk ons 200 ueren den noorden indreef. Een doodelijke stilte heerschte op het schip. Een ieder was in het gebed. Men hoorde niets dan een treurige klok, die van tijd tot tijd, volgens de beweging van het schip huere tragzaeme kloppen liet hooren. De armen der masten die sloegen int'water. De vogels kwamen op ons schip, om ruste te neemen. De zwaerste kisten verlieden van hunne plaetsen. Men moest zig in het bed vast houden. Ik alleen bleef langst op het dek de golven beschouwen, die van tijd tot tijd over het schip sprongen. Zoo wierden wij noordwaers gedreeven, tot dat wij begonnen den walvisch en den vliegende visch te ontmoeten. Eenige zeijden dat wij de golven van Mexico(!) in dreeven. En dat men ons in het menschoorden Virrapas zoud laeten. Hier op antwoorde mijn vrouw, dat God het stiert waer het hem beliefd, als hij ons naer het verdrukte Vlaenderen niet terug zend. 6 dagen moest men vaeren om weder op onzen weg te geraeken, zoo dat er den 23 Sept. uijt den mast geroepen wierd, om 1 uer van den nacht: Land, Land. Alle reizigers sprongen uijt het bed, tot zelfs de kranke om de nieuwe wereld te beschouwen. 1 dag en nacht bleven wij in den baey der have. Alle reizigers zeijden dat wij in een luthof des Hemels waeren. Dezen baey heeft buitengewoone bermen, bestaen met Casteelen van 3 hoogten, de eerste reek aen het waeter, de tweede boven de eerste, en de derde boven de tweede, zoodat dit het schoonste gesigt is die nooit in Europa heeft gezien geweest. Ik heb eenige van deze gebouwen opgenomen. Daer wierden wij van de doctor overzien en van de (h)eeren der stad. Den 25 om 4 ueren naemiddag beschouwden wij de stad Nieuwjerck met zijn 400 kerken, 4000 straeten, 22.000 huijzen, en boven de 400.000 inwoonders. De haegen rond de kerkhoven en kasteelen zijn al in gegooten ijzer, veel schoonder en kunstiger dan de Barriere van dheer de Coninck te Merkem. De kosteljkheid en de schoonheid en pragt van deze stad, kan ik niet schrijven. Bij al deze schoonheden is ook vuiljkheid, deze stad is besmeurt met vele Weegelijzen, waarmede alle huijzen vervult zijn.

Den 28 stapten wij op het stoomschip Colombio die ons in een dag te Albanij bragt, van daer of Rochestir, Utica, Séracause, Roomen, neevens Philladelphia, Pitsburg, Appelouwer, nu Canada en dan Bufalo tusschen het lac Ontario en Erie. Hier hebben wij een ander Stomschip genoomen, het schoonste en kosteljkste van gansch America die ons over de lac Ontario en Hieron, Erie en Illonois voerde, en die in zijn wederkomst op het lac Hiren(?) vergaen is. Op dit schip waeren de matroosen al Mooren en ik was koks-knecht. Den visch kokte men in boter en braede men met suijker. Het brood wierd al in suijker gebraden. — Deze lacken zijn gevaerlijk, in schuijw weder moeten alle schepen ter oorzaak van hunne ondiepen steengrond, verbrijsselt worden, van Nieuwjerck tot aen Bufalo. De merkwierdigste besonderheijden zijn, de groote steenrotsen die in vele plaetsen overhellende zijn, waarvan er een is van 6 hoogten, den waeterval Ontario of Niagarra, die 130.000 tonnen waeter laet vallen, een brug van een half uer lang, de schoonheid der gebouwen, en hoofdsteden die gansch wit zijn, en stuenende op witte pillieren. Omtrent 500 ueren verre, hebbe ik geen andere gebouwen gezien, als witte. In de steden is ook alles wit en met straeten regt hoekig doorsneden, te lande ook zoo dat alle landen en proprieteijten vierkante zijn, al straeten kruis straeten. Dit is de schoonste landstreek der aerde.

Een uer van de stad hebbe ik 40 hectaren land gekocht voor de somme van 1200 Franks, voor schrijven, koopbrief en zeegels 6,40 fr. Dit is eene groote partie effen land, en zoo vierkant als een teegel. Er loopt een beek door. Langs deze heeft men schoone maeijsweijden en grasingen. Dit land is gemakkelijk om te reinigen. Er staen vele suijker boomen op, zoo dat ik jaerlijks een groote masse suijker kan trekken. Deezen boom gelijkt wel aen eene linde. Men tapt de suijker uijt den stam en men kocht die gelijk men in Belgen moes maekt, en van dit koksels krijgt men nog sirope en azijn. Ook hebbe ik allerhande fruijten als appels, peeren, pruijmen, notteboomen, vele wijngaerden. De boomen zij lijken olmen, esschen, linden, ijzerhout. Ik hebbe meer dan 80 iken (eiken?) boven de 15 voeten dikte en omtrent 50 voeten lang. Het is reeds 10 jaeren dat een Frans hier het eerste huijs bouwde, en in min dan 10 jaer zal deze stad Paris overtreffen.

Hier is een bisschop en vier catholijke priesters. Van des morgens om 7 ueren, tot des avonds om 10 uer zijn alle kerken open, en vol volk, alle winkels en herbergen zijn gesloten. Hier is nooit getwist aengaende de Religie. Doopen, trouwen en begraven kost hier niets. Gendarmen, heeren, priesters, kan men zelfs aen geene kleedinge kennen en zijn al burgers. Niemand is hier heere, zoo rijcke hij wezen moge. Voor ambachtslieden is het niet zeer goed, om reden dat men alles in de winkels koopt, als ploegs die gansch van ijzer zijn gegooten, waegens, karren, eggen, keerens, schoen, leerzen, alles wat er voor den landbouw noodig is. De ambagtslieden hebben zelfs hunne fortuin gedoodigt met tien maal zoo veel te vragen dan de weirde van hun werk bedroeg. Voor een wagen vroeg den wagenmaker en smidt van 7 à 800 francks. In de winkels koopt men een voor 150 fr. Voor een paer leerzen wilde de schoenmaeker hebben 28 francks. In de winkels voor 8 à 10 francks. Den schoenmaeker met zijn stinkende pikschorte vroeg zoo veel voor een paar teenlappen te stellen gelijk men in den winckel nieuwe koopt. De Staeten hebben hier in voorzien om de winckels van alles te vervullen. Het bart koopt men in de zaegemolen geschaeft, en beploegt voor 40 francks de 1000 voet. Het land koopt men hier een uer van de stad voor 30 francks de Hectare en verder voor 6 frank 40 c. de hectare. Men pagt hier voor 2 franks een hectare. Een vet zwijn koopt men hier voor 10 à 12 francks, 8 uren verder voor 50 centiemen. Hier zijn geen koopmans in zwijns. De jongen van 6 weken oud maekt men in worsten en smaeken zeer goed. Ik heb ook 2 zeugen met jongen in, en met wat hennen en haenden, een kalfkoeije met kalf in, en een kalf agter haar loopende van 40 à 50 franck. Men koopt hier altijd de koeije met het kalf. De koeijen zijn hier zwaerder dan in Belgien, maer niet zoo hooge op hunne pooten, en hebben een uijt nemende tuijtement(?). Zij gaen nooit onder dak en zijn altijd vet. Men eet hun vleesch aen 2 cents het pond. De peerden zijn goeden koop, maer vele kleijnder dan in Belgien. De beste en schoonste zijn deze die voortkoom van een wilden heijnkst en een Engelsche merrie. Deze heijnksten zijn maar vier voet hoog, maar wonder schoon. De schaepen zijn gelijk in belgien. Van alle vogels die men in Belgien vind, zijn hier ook, uijtgenomen kraeijen, meerzen. De patrijssen zijn groot (als) hennen en zitten zowel op boomen als op den grond. De haezen zijn wit. Hier zijn vele herten. De boter is hier diere. De Duijtschers weeten die niet te bewaeren, des winters moet men Belgische eten, die komt van Nieuwjork. Wij eten die maer den vrijdag alleen. De andere daegen van het jaar zijn wij toegelaten vleesch te eten. Hier zijn geen ezels. De boerinnen zitten op kleijne peerdekens en de boeren in voituren. De pracht is hier uijt nemende. Hier zijn menschen van alle

nationen, als Zweden, Essen, Deenen, Noordweegers, Pommers, Hannovers, Duitschers, Belgijken, Engelsche, Franschen, Ierlanders enz! De vrouwen der Noorweegen zijn juist in costume gelijk de Belgiquen, uijtgenommen dat zij geen kanten aen hunne cornet hebben. Van hunne tael kan men niets verstaen. Zij bouwen een stad met naam Miskij, zeven ueren van de onze. Bij ons zijn het al Duitschers en Ierlanders. Het Duitsch konnen wij goed verstaen en spreken. Met het Engelsch hebben wij meer moeijensse. Mijn dochter is in de Engelsche school te Milwaukie en leert wel. Wij wonen aen de overzijde van het Lac Illonois, in het land der Kikapous. Deze wilden zijn niet gelijk men die afschildert. Zij zijn zeedig, goe dhertig en beschaeft. Zij zijn uijtfinders van konsten. Wanneer men hun ontmoet, zij zijn altijd in benden. Zij groeten u en glimlachen, en gaen zeedig voort, zonder het minste gerucht of geraes te maeken. Hunne kleedinge bestaet in een blauw of wit deksel op den rug, de beenen met root laeken omwonden, aen elke oor een meijnigte blikken of kooperen plaeten, de borst en het aenzicht root, wit of zwart geschildert, op het hoofd hunne regtstaende steekelair. Veele zijn gewaepend met kostelijke snapaenen, en boog met pillen (pijlen). Zij maeken konstige breijwerken, manden, matte, en redeculen en vrouwhoeden. Zij zijn slimme menschen. Veele konnen Fransch en vertellen historien van boven de 300 jaer. Zij zijn hoogveerdig en vrijgeestig, en erkennen geen koningen. Als men zegt De Franschen gaen komen, zij geeven een grooten schreeuw en stampen op den grond. De mannen kend men uijt de vrouwen niet. Zij trekken den baert uit, hebben al een breed aenzigt, gaen al vringen, met de teenen naer elkander. Bij mijn hujs en op mijn land, zijn hier van hun begraefplaatsen. Deze zijn een hoop aerde bij een boom, op welke zij het portret van den dooden konstig uijtsnijden. Als de maen schijnt, jaegen zij geheele nagten, kennen geen geld, — voor een cens die nieuwe is kan men een schoon peerd koopen. Hunne peerden zijn wel geleert, hebben geen toom van noode, hebben goede voeten, en moeten nooit geijzert worden. Van deezen voorzomer moeten alle deeze wilde over den Missipijsi (Mississippi) gedreeven worden. De troupen zijn reeds in onze stad gekomen. Elken burger die wild met de troupen mede gaen die krijgt 40 gemeente land. Ik hebbe ook goestinge. Mijn vrouw wilt niet. Zij zegt dat wij beter nog 40 hectaren zoude koopen, en dat wij door vervolginge 1930 ueren zijn moeten doolen zonder vervolgt te zijn en dat wij ook de vervolgers der (wilden?) niet moeten zijn. Deeze hebben ons geen kwaed gedaen. Wanneer wij in hunne cabaenen fusitte (visite?) maeken, zij geven ons gebraden hertevleesch te eten, waer dat men somwijlen bij onze familie niet gepresenteert was, en dat kwaad voor goed belconen, waer het maer alleen in Belgien de mode is. Bij dit alles moet men zig niet inbeelden, dat alle mensch hier gelukkig is. Ik heb een gebuer, een edelman van Luxemborg die veel land bezit, dezen deed niet anders als eten, drinken, bolleeren (boeleren) en dan gelijk de edellieden in Europa gewoon zijn te doen: de beurse is uijt, crédiët is uijt: hij had vergeete zijn oest in te hoeven; hij had aardappelen geplant, deeze waeren overlommert dat hij dezelve niet vond om uijt te doen, en heeden is hij zonder eeten op 160 hectaren land, die men ooit gezien hebt. Hier moet men zelf werken, en in 4 jaer kan men rijk worden. Den boer is hier beenhouwer, timmerman, trekt en rafineerd zijn suijcker, fabrikeert de wolle van zijn schaepen, is brandewijnstooker, is brijkmaeker en kalkbrander, onder deeze zijn kleermaeker, schoenmaeker en schêrt zig zelfs, en den eenen boer snid den anderen het air af. In alle deeze dingen zetten zij malkanderen over en dus word den boer rijk e heeft in weijnig jaeren een voitour op vier wielen en de vrouwen een indiaensch peer-

deken. Mijn vrouw zal alhaest ook een peerdeken hebben. De pracht is hier uijtnemende. De dogters der werklieden draegen hier hoeden met pluïjmen en groene gaezen voor het aenzigt, de vrouwen zwarte hoeden met pluïjmen en zwarte gaezen klederen, een wit broekschen met kanten bezet. De vrouwen hebben hier veel gezag maer geen geld. De dogters zijn hier al even rijk. Wanneer men hier een dogter trouwt van arme of rijke ouders, men krijgt niet anders als het bed waer zij op slaept. Al het goud word door de zoonen gedeelt. Ook moet de zoon alles werken — de dogters werken niet —, zelfs zijn vader en moeder kammen en zijn zusters het air friseeren. Dit zijn geen fabelens, hier ben ik ooggetuige van, en dit is de reden dat de dogters, als er zoonen zijn, niets deelen! Als men van Woumen gingen, allen mensch schilderde ons uijt voor zot, en als men Woumen kermiszondag in het land der Ijrokoize te Rochester quamen, daer waeren 32 schepen vol Europiaensche zotten. Deze zotten hebben ten deele al veel land gekogt en zijn albij van het zotte genezen. In den zomer van het jaer 1844 zijn binnen de stad Newjork 18.000 en centigte landverhuizers aengekoomen. 4 à 5 ueren van mij is er een groote streek land, conforme aen Veurnambagt, en waervan ik het kan bekoomen tot 1000 gemete. Indien de Belgien moed genoeg hadden, met wat geld konnen zij hier gelukkig zijn, maer wat wil ik zeggen, de Belgien willen niet onafhankelijk zijn, zij weeten niet wat hier is. Hier zijn niets dan vrijgeesten en al goede Christenen. Vloeken, bedriegen, beleedigen worden hier niet gedaen. De weg om hier te koomen is niet wijd maar duijvels lang. Deeze kost 200 francks. Men mag medeneemen 100 pond bagagie. Alle geld is hier gangbaer. Papieren geld is hier nog in zwang. Men moet ten minste 2000 francks over hebben om land te koopen en een jaer te leeven. U lieden kunt mij vinden een uer van de stad Milwaukie, lanst de Miski route. Mijn naem is hier niet gekend. In gansch de stad noemt men mij den Flamander. De Miski-route: hier moet men twee dagen aen routen en bruggen werken, hier mede worden alle de onkosten betaelt, patente, acsissen, personeel en grondlasten enz. Hier geniet men vrij doorzien door onzen venster, den rook gaet vrij door onze schouw, onze honden hebben het vrij bassen. Men voert onze goederen uijt en in de stad. Onze troupen zijn vrije als ze willen, en dit alles maekt onafhankelijk, waer de Belgien zoo vijand van zijn, want met onafhankelijke vrijgeesten kan men op het depan van ander niet leeven, en dat zal in Belgien mis kommen. Alhoewel dat ik in alles de waarheid schrijve, dit is niet om u lieden aen te lokken. Het is genoeg dat ik hier zijn. Ik en kan hier niemand gelukkig of ongelukkig maeken. Het is aen u wel mijn brief te doorgronden en te zien of u lieden een bestaan vind. Op geld alleen kan men niet beroemen, maer op eijgen handen. Ik bouw een huijs van twee stagien, met een tooren daarop, en dit huijs zal mij booven de 12 francks niet kosten. Hier bouwt men een huijs op een dag, saement geleijd met hout, een kerk in 4 daegen, of dezelfde gelijk die in Belgien.

Op onze reijse hebben wij vele uijtgestaen. Mijn vrouw heeft geheel de reijze het bed genoomen. Zoo haast wij overkwaemen was zij geneezen, en ik kreeg de landziekte die mij 10 weeken bijbleef. Drie weeken woonde ik bij mijn gebeur Michel Ghaupeert van Essen, Hombourg. Wij hebben veel afgezien. Wij zijn gelukkig gevallen. De eerste reijs is van weijnig belang. Men gaet die aen al lachen, en men kend de gevaeren niet. Een tweede zullen wij niet waegen, dit waer voor ons een misslag — 40 hectaren goed land verlaeten om in Vlaenderen misschien maar 40 roeden te bekoomen. Is dit hier niet dier (duur) het laet niet van veel vrugten voort te brengen. Ik wil maer 6 gemeete land beploegen. Ik ga veel

koeien en schaepen houden, hennen en haenden enz. Wolle, boter en eieren zijn hier diere en dit alles kost weijnig werk. De logt is hier goed en gezond. Men kan hier verre zien. In den winter het vriest hier ook, maer zoo eevig als in Belgien niet. Bij ons in den winter zijn de daegen zonschijn 2 ueren langer als in den zomer, en den zomer is 2 ueren korter als in Europa. In den zomer is het weeder veel veranderlijker als in Europa. In het voorjaar veel douw en betrokken logt. Het donkert hier veel, zomwillen gansche daeghen. Men hoort van ongelukken nog ziet geen teekens van valling. Hier plant en zaijt men wilskoorn, tabak, lammoenen, aersappelen, witte tarwe, boekweit, haver en naar dit alles vlas, die een overgroote langde groeijt en dier is omdat het veel werk kost. Hier vind men alles gelijk in Belgien, uitgenomen ezels, gaeijs en zotten, het schijnt dat Europa den depot hier van is. De beesten zijn veel temmer als bij ons. Als men een wilde koeije koopt, in 2 à 3 dagen zal zij uw hof niet meer verlaten. Wanneer men een wilden hond een stuk brood kan toewerpen, het is den uwen. De eijckhoorns kome dagelijks tot 3 à 4 voet van mij speelen en mijn werk bezichtigen. Het schijnt of alle beesten zelfs vraegen om genouriert te worden van den mensch. Hier zijn 26 staten en 3 dërictoirien. Het onze is nog niet (als) staat aanveerd en blijft derectoior tot het genoegzaam bevolkt is, en draegt den naem van Wisconsin die zich uitstrekt van de boorden der Illinois tot aen de hoevers der Missisipie, die 120 vierkante ueren uijtmaekt, en waervan nog maer de boorden der Illinois bevolkt zijn. Deezen staat een volle bevolkt zijnde is matig (machtig?) een Europiaensch koningrijk te verpletteren. Rond den boord van het geld staet gesleegen United States of America concordia et fidelitas millions fordefenle(?). Deze staeten hebben 18 millioenen en half zielen. Hier zijn weijnig soldaeten. In geval van troubels, allen mensch is hier soldaet n moet niet gevraegt worden. In den tijd van 3 dagen zijn er vijf honderd duijst mannen op de been. De vrouwen gieten kogels; ieder stad leevert 100 tonnen blomme, 100 koeijen, 100 schaepen, met een woord allen mensch werkt mede. Allen mensch dragt voor hem een fusiek met kogels gelaeden die zij zelfs gieten. Hier met zaet schieten is geen eere. Ik schiete met zaet. De eerste schoot die ik deed in America vielen 7 kippen.

Wanneer wij te Milwakie aenkwaemen konden (men) ons (niet) verstaen. Als wij in een winkel of herberg gingen, kond men niet vinden. Den onderpastoor was een Belsch, een Doornickin en kond geen woord Vlamsch. Wij weeten niet zeijden zij wat natie het is, evenwel zijn dit ook onze broeders. De Fransche die hier zijn, zijn al van Canada. Hunne tael is verbasterd met de wilde dat ze bij aldien onverstaenbaer is. Met 3000 fransch (franks) kan zijch een geheele familie gelukkig maeken. De Duijtsche en Ierlandsche boeren, wanneer zij moeten pagt maeken, besteden het hoofdkl ... (onderbroken) ... door overtocht, met een jaer pacht voor land te koopen, en laten mijnheer een anderen zot zoeken. Hier zijn het al Duijtschers en Ierlanders. Deze maeken hier fortuijn. Veele Belgien zouden het hier ook zoo doen indien zij moed genoeg hadden. Als men hier toekomt en land koopt, uw naeste gebeurs zullen uw woning aanbieden. Ik moet dit ook zoo doen. Wanneer men op voijagie is, in alle huijzen kan men eten, drinken en slaepen onvergeld, hoe vreemd men is. Dit is een artikel van den onafhankelijken grondwet, die zegt dat men al broeders en zusters zijn. Ik konde in de stad blijven woonen en met schilderen of schrijven veel geld winnen, maer dit alles is geen zeker bestaen. Ik hebbe mijn bestaen gevonden met 40 hectare vrij land te koopen, overeenkomstig met onze aerde (grond als in Belgie). Niet dat ik hier door mijn vaderland wil bespotten, dit land is ook goed,

maer voor die er zijn bestaen moet zoeken – hier van had ik ondervinding. Ik trof een winkel aen, ik had ooms, moeijen en zelfs een zuster op de prochie woonen die in den tijd van vijf jaeren mijn winkel niet gezien hebben. De laestgemelde zuster had nog wel willen de procuratie van haer eenigen broeder afpeelen in meijning dat haren broeder op zee verongelukt was of in America van de wilde dieren zoude verscheurd worden, nae willens zij hunnen broeder alle dienst bewijzen in de andere wereld en op de zelfde prochie vond men hem niet. Uwen broeder is niet verongelukt. Wanneer het schip S. Louis op het Lac Huron vergaen is, ik was er al van af. Uw broeder scheurt (schiet) zelfs het wilt en dit bekomt hem wel. Men moet zig niet voorstellen dat ik van de weireld af ben. Wanneer dat het noodzaakelijk waere, of dat het mij wel bevalt, kan ik in een reijze van 29 dagen te Woumen aankomen. Indien het kwaeme te gebeure dat ik naer Belgien reijze, mijn goederen zal ik in America niet verkoopen, om als het mij in Belgien niet wel bevalt nog eens wederom te keeren. Wij leven hier, maer wenschen dat vader, moeders, zusters en broeders met geheel cnze familie en goede kennissen naer wensch leven. Met den wensch van een spoedig nieuwaer is 't gonne dat ik ulieden allegaer kan wenschen. Het is den tweeden brief dat ik afzende. Ik twijfeld aen den eersten, omdat er ten zelfden tijde 8 scheepen op de lacken vergaen zijn. Nu hebben wij een post te lande. Mijn adres is Charles Louis de Smedt te Milwokie staet of directoir Wisconsin in de vereenigde staeten van Noord America.

Zeer lieven zwager belieft mededeeling te geeven aan onze ouders van wederzijden, door leezing, want indien gij deezen afgeeft, het zoude kunnen gebeuren dat zij hem houden. Ik kan niet alle dage schrijven. Ik moet den brief 500 uren franco zenden. Geeft ook leezing aen alle mijne goede kennissen. Bewaert deezen wel. Engel de Bussche is mijn gebeur. Hij heeft 6 hectaren goed land gekogt voor de som van 180 francks. Heeden beginnen wij suiker te kooken met 2 ketels. Meulenaere is bij zijn vrouw. Mactier en kinders zijn al in volle gezondheid, en in eene voordeelige maect op de weireld. Wij groeten uw lieden al met duizend zeegeningen...

Indien er iemand wilt koomen, ik rade uw in het voorjaar niet te komen. Het heeft hier lang gevroozen, en er moet nog veel ijs van de noordzee afkoomen. Deeze ijsbrokken zijn somwillen 5 à 600 voet hooge. Deze U op het hoofd vallende bekoomen een harden knod. Ik denk het moet in Vlaenderen ook veel gevroczen hebben. Wil uw wel voorzien van bedde goed. U zult koude en heete streeken in zee ontmoeten. Neemt weinig bagagie meede, want boven de 100 pond moet men vregt betalen.

Het geboorte is hier den besten stil (stiel) die ik kenne.

Met wat geld, wat couragie, wat moeijenisse werken en wat gedult is men het eerste jaer gekult, het tweede moet al beeter gaen, men komt aen bestaen, het derde jaer komt het geld met gemak en valt in onzen zak, het vierde koopt men een voituur, me nrijd wel 4 uren per uer met een buffel vel aen onze voeten, hiermede wil heel Belgien groeten, wat denkt en boer kan hier wel leven, hij moet voor geen ...

(onderbroken)

Wij groeten U alle met duizend zeegeninoen.

Milwaukie 24 Februarius 1845

(getekend) Charles Louis Desmedt